

Tone Partljič

PARTNERSKI ODNOSI

(komedija)

Godi se tu in zdaj.

Maribor, december 2004

Osebe:

OLGA, mama

MAŠA, hči

SAŠKA, mamina kolegica, istospolno usmerjena

LUČKA, mamina kolegica, ki zbira podpise

PETER, mamin dijak pred 15.leti

ANDREJ, podsekretar na ministrstvu za okolje

Dnevna soba v stanovanju mame in hčere.

Od marca do julija

1. "TRAGEDIJA"

OLGA, to je Mašina mama, divje kadi, spušča oblake dima kot kak moški, prisluškuje pri vratih v Mašino sobo, trka nanja, tolče nanja. Od obupa popije kak viski, prižiga cigarete, ko prejšnje še niso pokajene, in se tako kadi iz ene, dveh, treh cigaret hkrati.

OLGA: Maša!

MAŠIN GLAS: Pusti me!

OLGA: Hčerka!

MAŠIN GLAS: Mir mi daj!

OLGA: Pridi ven!

MAŠIN GLAS: Ne bom!

(Mama ponovi ritual, prižge cigareto, popije kozarček viskija, tolče po vratih...)

OLGA: Pridi, pogovorili se bova!

MAŠIN GLAS: Pusti me!

OLGA: Hčerka!

MAŠIN GLAS: Mir mi daj!

OLGA: Ne muči se! Pa kaj, če te je zapustil Rok! To ni nobena tragedija!

(Tedad se silovito odprejo vrata in v prostor vstopi Maša. Objokana z rdečimi vekami, razmršenimi lasmi, toliko, da si ne trga odprte bluže na prsih.)

MAŠA: Ti nič ne razumeš! Nič! Saj ravno za to gre, da to je tragedija!

OLGA: Če te je zapustil en us^{tr}rani Rok, to ne more biti tragedija. Kak Bog pa je ta Rok, da bi bil^{to} lahko tragedija.

MAŠA: (Krikne.) ~~Ne za Roka!~~ Ne za Roka! Za mene je to tragedija!

OLGA: Maša, no!

MAŠA: Jaz sem se mu dala! Jaz sem mu povedala več, kot bi sebi, kaj šele tebi! ^{izogolila} Z njim sanjarila o poroki, jaz sem skušaj z njim dajala najinim še neoplenjenim otrokom imena, izničila sebe in se preselila vanj... ~~Jaz sem prevarana, sama, zapuščena.~~ Počutim se ogoljufana, prevarana, nekompletna, pomanjkljiva; ^{sja} ne vem, kaj meni manjka in ona druga to ima... To je tragedija, mama! Ampak ti tega ne moreš razumeti! (Se že skoraj spet zjoče nad svojo usodo.)

OLGA: Maša! Jaz tega ne morem razumeti! A se ni moj moški odselil k drugi, mlajši, lepši? Ni tvoj oče zapustil naju obeh? A misliš, da se jaz nisem počutila in se spraševala kakor zdaj ti?!

MAŠA: No, vidiš!

OLGA: Ampak to je že ⁴zame! Vem morda, česar še ti ne veš! Poslušaj!

MAŠA: Ne, ne! Samo ne tvojih predavanj, prosim! Samo ne zdaj!

OLGA: Potem pa ³tarkat, ko se boš malo uredila, pomirila!

MAŠA: Mama, jaz se ne bom nikoli pomirila! Saj ravno to je tragedija!

2. MAMINO PREDAVANJE

Maša in Olga sedita za mizo in pijeta kavo. Obe nekoliko nervozno kadita. Olga vstane, gre k Maši, jo poboža po laseh in vpraša.

OLGA: Si se torej pomirila?

MAŠA: Malo!

OLGA: (Si naliže v kozarec vodo in se postavi za stol kakor skoraj za govorniški pult.) Maša, poslušaj!

MAŠA: A zdaj boš pa predavala?

OLGA: Ne, ne bom predavala. ^{le} Pogovorila bi se ~~uamno~~ rada.

MAŠA: Kadar se gospa učiteljica ~~zame~~ ^{pogovoriti} odloči, tako ni nobene pomoči!

OLGA: Maša, to pa ni moja poklicna deformacija, če hočem govoriti s hčerko. Ko smo delali na šoli anketo o stiski mladostnikov, so v devetdesetih odstotkih zatrjevali, da se starši premalo pogovarjajo z njimi. Torej ne delam nič deformiranega!

Me ženske smo ene trape! Ker hočemo same biti trape. Ker smo premalo samozavestne. Ker nas je nekajtisočletna zgodovina patriarhata naredila take.

(Maša bi rada nekaj rekla, a si premisli, kot da nima smisla ugovarjati materi.)

Mislim, da obupane jočemo zaradi moških. Da se nam podre ves svet. Da doživimo tragedijo, ko samec stisne rep med noge in ga odnese drugam!

MAŠA: Rok je bil zame vse. In sploh ne samo samec!

Bil je pol mojega življenja! Pol moje duše! Gre za rano, ki jo imam... Ker se je utrgala ena cela polovica od mene!

OLGA: Poslušaj me! Mlada si. Komaj si diplomirala. Prva v letniku. Najboljša! Vse je še pred teboj. Se bo pojavil kak nov Rok!

MAŠA: Mama, ali nisi tudi ti, takrat ko te je zapustil moj oči, rekla... Naj gre! Sto jih lahko dobim!

OLGA: Ne sto... Deset sem rekla!

MAŠA: ~~tu~~ Vidiš; ⁱⁿ nisi dobila nobenega!

OLGA: Ker mi ni bilo do tega.

MAŠA: Tudi meni ni! Govori, kar hočeš, dv~~o~~ zapuščeni ženski sva. V stanovanju brez moškega. Dve rani!

OLGA: Maša, kasneje bi lahko dobila kakšnega! Pa sem se vprašala, zakaj! Ali res obstajam, nekaj veljam, delujem samo, če imam moškega pri hiši? Če imam moškega ob sebi! To je ta naša zmotna obsesija. Moški pa moški! Od kod to malikovanje moškega?

Svet smo žensk~~o~~. Zemlja mati je Gea. Me smo človeštvo. Vse človeštvo, kar ga je, rodimo ženske. Več kot pol nas je ^{na} ~~je~~ zemlji in drugo polovico me rodimo! Ne le rodimo! Dojimo! Spravimo v življenj~~e~~. Tudi vse te moške. Penise! Mačote!

In kaj delajo oni? Od starejše grejo k mlajši! Od grde k lepši. Od zgarane k spočiti! Od normalne k nimfomankam! Od profesorice k manekenki!

Zakaj nisva medve, Maša, s svojim delom, inteligenco, spolom, sposobnostjo dovolj celoviti? Zakaj nama manjka kak famozni nasilnež, tečnež, mačo? Ker sva nesamozave-
stni! Še več sem dosegla, kot če bi me doma čakal moški.

Dopovedala sem si; ne dopovedala, spoznala sem, da ga ne potrebujem. Sem članica republiške maturitetne komisije? Sem soavtorica učbenika? Imam nagrado za pedagoško delo? Vse to sem dosegla brez moškega! Sem zato kaj manj? A manj naredim? Zaslužim? Prav tako ti! ~~Mama!~~ Diplomirala si prva v letniku! Govoriš štiri jezike!

MAŠA: Ker sem se hotela dokazat ob Roku, zato!

OLGA: Zdaj boš vpisala magisterij! Mogoče dobila službo na kakem ministrstvu ali Bruslju, zdaj ko potrebujejo prevajalke. Postala boš pomembna. Brez Roka. Sama. Zaradi sebe in svojih sposobnosti!

MAŠA: Ne potrebujem ga zaradi svoje kariere! Za svojo srečo ga potrebujem!

OLGA: Priznam, včasih je zelo hudo. Tudi moj libido je zahteval in še zmeraj včasih zahteva moškega. Potrebujem partnerja. Če že ne intelektualnega, pa telesnega partnerja. Priznam.

Res je, včasih smo potrebne!

MAŠA: Mama!

OLGA: Smo potrebne fizične ljubezni. Vendar zaradi tega ni treba klečeplaziti. Moškega se da dobiti. Včasih s povabilom na večerjo. Na kongresu slavistov. Čeprav se je tam potrebno res potruditi, ker je tako malo moških slavistov. Žensk pa kot mravelj! Moškega se da dobiti na ekskurziji. Dobijo pa se tudi pripomočki in navsezadnje imamo prste!

MAŠA: Mama!

OLGA: In ni obupa, rezanja žil, jokanja, samomorov... zaradi vibratorjev na primer.

MAŠA: Mama, za božjo voljo. To je poniževalno.

OLGA: To je poniževalno? To pa ni, da ti že dva dni tuliš za moškim! Da si ženske skačejo v lase zaradi samcev! To ni poniževalno? Mojo kolegico pretepa mož. Včasih ima modrice po telesu. Pa pravi, da si ne more kaj, ker ga ljubi. To ni poniževalno? Če je ta ^{ostričina} osamosvojitev zate poniževalna, te vprašam, ali ni tvoje tuljenje za Rokom poniževalno, saj on med tvojim tuljenjem miga s svojim zadkom na neki drugi bolj izzivalni in manj intelegentni mački? To ni poniževalno?! Zbudi se dekle! Prijavi se za magistgenj! Išči službo! Postavi se na lastne noge in si dopovej, ne potrebujem moškega, ne potrebujem moškega, ne potrebujem moškega. Dopovej si, da te ni on izdal in zapustil, ampak da si ga ti odslovila! Odslovila, ker je plitek egoist, nagonski primitivec, nezvesti samec!

MAŠA: Lahko nekaj rečem?

OLGA: Daj!

(Vendar medtem pozvoni mobilni telefonček. Olga ga vzame v roko.)

OLGA: "Ja? Kdo? Peter Jošt? Se ne spomnim... Aha, Peter! Bila sem Vam razredničarka. Ja. Saj sem dobila vabilo. Ja. Mogoče. Ne vem. Zelo sem zaposlena. Zelo! Če bom prišla, bo to le za eno uro, da vas pozdravim. Katera obletnica je že to? Deseta? Petnajsta! Saj ni mogoče! Prav. Ne obljubim stoodstojno. No, poskusila bom!" Vabijo me na obletnico mature.

MAŠA: So tudi obletnice mature priložnost za ženski libido?

OLGA: Maša! Saj nisem pedofilka!

MAŠA: (Se zjoče.) Saj si lepo ^{novodole}~~govorila~~... Ampak zakaj mi je
ona prasica speljala Roka.^{2!}

OLGA: Ni ga speljala prasica. Moški nagon, primitivizem,
plitkost... to ga je speljalo. Ne joči, prosim, vež
za tem tipom... !

MAŠA: Ne bom. Samo še nocoj!

(Se nemilo razjoče, mati skeptično miga z glavo.)

3. MAŠINA VERZIJA

Olga sedi za kupom šolskih zvezkov. Na drugem delu mize časopisi, nekaj pošte, ledeni čaj v plastiki.

MAŠA: Dober dan, mami!

OLGA: Maša! Oprosti, te naloge moram popraviti.

MAŠA: Je kaj pošte?

OLGA: Tam jo imaš! S faksa. Z ministrstva za okolje v zvezi z razpisom za prevajalke. In Rokovo pismo.

MAŠA: Rokovo pismo?

OLGA: Ja, samo da mu vrneš knjige!

MAŠA: Pa saj nisi brala mojih pisem, mama?!

OLGA: Ne. Pravzaprav ne!

MAŠA: Mama, vsa pisma so bila že odprta. Pa kaj se to pravi!

OLGA: Saj ni nobeno privatno. Vsa so službena. S faksa te vabijo na pogovor v zvezi s temo magisterija. Ministrstvo ti ponuja enoletno pogodbo za prevajanje na konferencah, v tujini in v bruseljski komisiji za okolje...

MAŠA: Mama, diplomirala sem na faksu. Odrasla sem.

OLGA: Najmlajša diplomantka si! A mama ne sme poznati usode in načrtov svoje hčere?

MAŠA: Ampak odprla si tudi Rokovo pismo. Te ni sram?!

OLGA: Hotela sem videti, ali nisi spet počepnila pred moško avtoriteto... In saj vidiš sama, da pravzaprav tebi pripisuje krivdo, da sta šla narazen!

MAŠA: (Bere na glas.) "Če si se v svoji vzvišeni užaljenosti res odločila, da prekineš z mano, mi, prosim vrni skripta, špansko slovnico, Učiteljico klavirja in *prisočilo*. Za učinkovit seks! Tvoj nekdanji Rok!"

OLGA: No, vidiš!

MAŠA: Mama, če mi še enkrat odpreš kako pismo, se odselim.

OLGA: Skrbelo me je, da boš spet podlegla njegovim predlogom. Da boš pozabila na svoj ženski ponos! Na svojo samozavest. Je v tem kaj slabega?

MAŠA: Pa ti dve pismi?! Nehaj me kontrolirati, nisem ena od tvojih učenk, ki jim zdaj popravljaš kontrolke. Razumeš! Razumeš? (Gre v svojo sobo in skoraj zaloputne z vrati.)

OLGA: Samo za tvoje dobro mi je šlo. Tako sem srečna, da si dobila zaposlitev na ministrstvu... Potovala boš ali ne? (Kriči, da bi jo hči slišala v sobo.)

MAŠA: (Se čez čas vrne, se postavi ob mizo, v roki ima plastenke zelenega čaja in ga med "govorom" od časa do časa malo odpije.) Mama, poslušaj! Četudi sem zadnjič nekako sprejela tvoje govorjenje o samozadostnosti žensk, o tem, da ne potrebujemo moškega, da se ne smemo pustiti zaslužniti... ti zdaj povem, kar bi morala ti kot pedagoginja natančno vedeti: ne bom se pustila voditi od svoje mame. Hočem biti res samostojna. Če me že mora kdo kontrolirati, mi je vseeno ljubše, da je to kak tip kot polaščevalska mati!

OLGA: Kaj pa govoriš? Jaz pa polaščevalska mati¹. Ker me skrbi tvoj magisterij, tvoja služba, tvoja sreča! Zmeraj sem ti dala svobodo...

MAŠA: Ali lahko jaz govorim². Če si mi že prepovedala moške...

OLGA: Prepovedala?!

MAŠA: Če si mi že hotela priskutiti moške, mi odvzeti seks, če se me že namesto seksa z moškim napeljevala k samozadovoljevanju, če si me učila, da smo ženske kar zemlja sama, ~~ampak~~, se nisem uprla. Ampak da bi namesto moške nadvlade

sprejela materino, to pa ne. Da veš! Ali pa me ne boš več srečevala v tej že zdaj prazni hiši.

OLGA: Sey eda; narobe si razumela mojo skrb... To da pregledujem spise drugih, je moja profesionalna deformacija...

MAŠA: Ne spise. Pisma! In tudi ne predstavljaš si, da sem že sprejela tvoje protimoško gonjo. Res sem prekinila z Rokom, a da veš, pri srcu me stisne, ko vidim dva mlada, ki se držita za roke ali pa se na pločniku poljubljata. Ki skupaj grizeta kokice in gresta v kin^o, kjer se držita za roke!

OLGA: Nisem ti prepovedala moških. Drži se za roke! Glej s kravje izbuljenimi očmi v nj^{ih}ove oči, če hočeš; drži se za roke, pusti, naj te otipava... samo ne prijoči se mi več domov, ne joči se v svoji sobi ljubosumna in nesrečna.

Draga moja, preveč razsutih, nesrečnih, pretepenih, izkoriščanih žensk poznam.

Moški so ženske sežigali na grmadah, niso jim dovolili voliti ali delovati v družbi, spr^{em}enili so jih v rodilne in pralne stroje, privezali so jih v kuhinje in otroške sobe, da lahko sami u^{re}jeajo svet po svoji podobi. En manijak je sežgal pet žensk, ali ne?!

Dovoliijo, da rodimo njihove otroke, potem pa se ne brigajo več za nas...

MAŠA: Jaz še nisem rodila, mama. In tudi ne bom. Z vibratorjem ali prstom, ali ne?

OLGA: Danes lahko zanosimo že brez moških. Tako smo emancipirane.

MAŠA: Tako povržejo krave, ko jih umetno oplodijo veterinarji! Jaz hočem živeti normalno. Ne bom več naivna, bolj samozavestna bom. Hvala ti za predavanje pred nekaj dnevi.

Tudi tulila več ne bom. A pusti mi moje življenje. Ne dotikaj se mojih pisem! Povedala ti bom, kar bom sama hotela povedati. Prav kakor ti! In zdaj ti na primer povem, da grem prihodnji teden v Bruselj s skupino strokovnjakov z ministrstva, kjer bom prevajala... Yes, I will translate and earn money! Čeprav se mi zdi, da ti meni na primer ne polagaš računov, kaj boš delala.

OLGA: V nedeljo popoldne, saj boš še doma, pridejo k meni kolegice na čajanko!

MAŠA: Same samske in ločene?

OLGA: Mi temu pravimo Lizistrata klub! In drugo soboto grem na petnajsto obletnico mature s četrtim ce! Ti^{ti} dijak Peter me je spet klical.

MAŠA: Ja? Si bila spet tako sladka z njim? ~~Moškim?~~

OLGA: Ta je ^{z gimnazije} šel na teološko fakulteto! Se je poročil s Kristusom.

MAŠA: Aha, istospolni zakonj!

OLGA: Ne norčuj se! Sama si rekla, naj ti povem!

MAŠA: Sva se razumeli. Nobene komande, nobenega odpiranja pisem, nobenega zasliševanja.

OLGA: V Rēdu! Samo da ne bo nobenega moškega med nama! Prav!

MAŠA: Bomo videli, mama!

4. ŽENSKA AKCIJA

Lučka, Saška in Olga sedijo za mizo, kadijo, pijejo viski, kavico, grizljajo pecivo. Lučka bere nekakšno protestno pismo za mestni svet.

LUČKA: "In še posebej moram poudariti, da sem želela priti na sejo kviza in sama članom komisije predstaviti svoj projekt prenovljene in prijazne gimnazije. To mi je bilo onemogočeno. In ker je komisija, v kateri je od petih članov samo ena ženska, ravnala po inerciji, torej po prepričanju, da so za vodilna mesta primerni le moški, je tako ravnal tudi mestni svet. Podpisana kandidata Lučka Jeromel zahtevam ponovitev postopka, v katerem ženske ne bomo zapostavljene smao zato, ker smo ženske. Da ni to stališče samo užaljene neizbrane kandidatke, ampak večine profesorskega zbora in civilne javnosti,mojo pritožbo podpisujejo tudi naslednje kolegice!"

OLGA: In koliko podpisov si zbrala?

LUČKA: Trinajst.

OLGA: Saj to ni niti polovica žensk v zbornici.

SAŠKA: No, saj veš, Jelka vodi ravnateljevo frakcijo. Ravnateljeva žena tudi ne bo podpisala. Mira, ki jo je še lani kavsala, tudi ne. Erika, ki je pomočnica ravnatelja, tudi ne!

OLGA: To je, ker nismo enotne! Če bi vsaj ženske na volitvah volile ženske, bi ne bilo v parlamentu le 10% žensk, ampak 52%.

LUČKA: Ja, ampak mi smo še daleč od tega civilizacijskega odstotka.

SAŠKA: In bi bilo v državi vse drugače. Namesto kasarn bi imeli otroške vrtce, namesto v Afganistanu bi naši sinovi

potovali v Lurd, namesto veselic bi imeli čajanke!

LUČKA: Ne verjamem v to. Pol žensk se je že v zbornici obrnilo proti meni in tudi na ^emstnem svetu me ni podprla nobena ženska. Ženska ženski volk! To vama rečem. Podpiši Olga!

OLGA: Z veseljem. (*Podpiše.*)

SAŠKA: Potem bova šle k ženskemu pevskeму zboru. Tam bova zbrali dovolj podpisov.

OLGA: Misliš, da bo kaj pomagalo? Bodo razveljavili imenovanje?

LUČKA: Ne vem. Ampak poskusiti velja! Drugače pa bo pomagalo prihodnjič. Zdaj sem se že prijavila za direktorico Delavske univerze! Ne verjamem, da bi si upali še enkrat izbrati moškega.

SAŠKA: Ampak tudi ženske zvečine pravijo, da je boljše, če so šefi moški. Baje niso tako osebni!

OLGA: Preklete krave! Čreda krav, ki ne more brez bika! Krdelo košut, ki ne morejo brez jelena! Prav to sovražim pri ženskah! Ne znajo se same postaviti na čelo in reči: Šefice bomo! Voditeljice! Moški naj delajo po naših ukazih in ne obratno!

SAŠKA: Zaradi penisa mislijo, da jih je Bog postavil za šefa. Ampak tudi telesno so meni ženske bolj všeč! So nežne. Moški grobi. Smo senzibilne, moški neobčutljivi! Prekleti pedri!

OLGA: Moja hči se je hotela ubiti zaradi nekega Roka. Komaj sem ji vcepila samozavest. In spoznanje, da je boljše, če sploh nima moškega. Da je ^ptem bolj močna!

SAŠKA: Moški so golazen.

OLGA: Moški so nepotrebna golazen.

LUČKA: Na to se pije! Potem pa greva naprej zbirat podpise!

(Vstopi Maša. V rokah ima nekaj oblek in potovalni kovček.)

MAŠA: Dober dan, Lizistrata klub.

OLGA: Maša, fino, da si prišla! Sedi k nam!

MAŠA: Ne, obesiti moram obleke. Kupila sem si ta kovček.
Za potovanje s komisijo v Bruselj!

LUČKA: V Bruselj greš? Si bila izvoljena?

MAŠA: Ne!

OLGA: Prevajat gre komisiji na ministrstvu!

MAŠA: Trije moški in jaz!

LUČKA: Seveda! Moški se grejo pogajat, se grejo delat
šefe, ti pa si dobra samo za prevajanje!

OLGA: Maša, če bi te kateri nadlegoval, gremo na so-
dišče! Če je treba tudi do Strasbourga!

MAŠA: Ampak če bi bil mlad in lep!

SAŠKA: Vseeno. Moški so svinje! Ženske smo veliko bolj
nežne druga z drugo.

(Maša pobere svoje stvari in gre v svojo sobo. Med vrati še reče.)

MAŠA: Ne vem, ker nisem lezbijka.

OLGA: Maša!

LUČKA: Maša, ne bodi freht!

SAŠKA: Ne bo me žalila... (Se zjoče.) Sem kaj manj?

OLGA: Več, več!

LUČKA: Hotela sem ji dat podpisat svoj protest, ampak zdaj
ne bom... In se nama že mudi na vaje ženskega
pevskega zbora!

(Gresta.)

L:3

OLGA: (Stopi k Mašini sobi.) Maša, zakaj si nesramna do
mojih kolegic?

MAŠA: Mama, zaposlitev sem si pridobila. Magisterij delam.
Ti mi predavaš in širiš svojo moškofobijo ; ampak
da povabiš sem neke svoje frendice in še kako
lezbijko... In da mi še one zdaj pridigajo, da so
moški svinje... Tega pa imam res vrh glave.

OLGA: Lučka je prišla, naj ji podpišem protestno pismo, ker
so iz seksističnih razlogov spet izvolili dedca
za ravnatelja naše gimnazije, ne pa nje! Saj so tudi
tebe hotele prositi za podpis.

MAŠA: A ni ta že zbirala podpise, da bi kandidirala za
poslanko, ^{pa} ~~ker~~ je nobene stranka noče?

OLGA: Ampak to ne govori nič o njej, ampak o strankah, ki jih
vodijo moški.

MAŠA: Ni zbirala podpisov že pred štirimi leti ^{prav tako} za ravnateljico
gimnazije?

OLGA: Je! Ampak jaz cenim njeno vztrajnost.

MAŠA: Vaš babji krožek mi gre na živce tudi zato, ker se zdaj
tudi nesposobne babnice obešajo na ta feminizem in
hočejo ne vem kaj, samo ker so ženske. Po eni strani me
učiš naj se bojevito tolčem skozi življenje, po drugi
pa se podpisuješ na proteste vsake ^{ambiciozne} kure.

OLGA: Užalila si Saško. Njena nagnjenja so intimna zadeva!
In tudi v parlamentu je zakon o istospolnih partnerjih!

MAŠA: Seveda. Cenim sleherno nagnjenje. Ona pa naj ceni moje.
Me ni začela osvajati... "Moški so svinje, ženske smo
veliko bolj nežne druga z drugo"... Mama, da si ne bom
še nazadnje mislila, da se osvajate.

OLGA: Lepo te prosim, kako pa govoriš z mano! Imamo svoje čajanke.

MAŠA: Viski, kava, cigarete in cigare... Kje je kak čaj?

OLGA: Danes je vse odpadlo, ker Lučka zbira podpise.

MAŠA: Nisem hotela odgnati tvojih frendic, ampak vtaknile so se vame... Zdaj pa povej, kako ti je všeč ta balonski plašč... Bo dober za Bruselj?

OLGA: Bo! Četudi je morda pretanč. Tam baje piha od Atlantika! Dovolj se obleci, da se ne boš prehladila. Poleg tega plašča moraš vzeti še vseeno bundo! Ni dovolj, da si seksi, tudi toplo ti mora biti. In volneno obleko vzemi.

MAŠA: In tebe, da mi boš svetovala, kako najprej gremo, ali ne?

OLGA: Maša, a se morava medve samo prepirati?

MAŠA: Jaz se ne prepiram.

OLGA: Jaz tudi ne!

MAŠA: Jaz se samo branim.

OLGA: Jaz se tudi samo branim.

MAŠA: Mama, potem pa je tako vse v redu! (Se smeje.) Ne bi šle raje kam ven jesti, da proslavimo mojo osamosvojitv.

OLGA: (Se zjoče.) Ne, to pa ni za praznovat! Da si se osamosvojila. Koga bom pa potem vzgajala?

MAŠA: Pa kaj ti ni cela gimnazija dovolj? In vsi maturanti?

OLGA: Ampak lastna hči je vseeno nekaj drugega! Saj je razumljivo, da me skrbi zate.

MAŠA: Mene pa zate, mama!

OLGA: Zakaj?

MAŠA: Zaradi teh babnic, ki samo šimfajo svoje ravnatelje, jam^grajo zaradi neizpolnjenih ambicij, živijo kot svetnice... Ti jih še petdeset nimaš! Kje je tvoja druga puberteta? Veselje do življenja? Erotično življenje?

OLGA: Raje se vsemu odpovem, kot da bi še enkrat nasedla kakemu domišljavemu moškemu!

MAŠA: Veliko boljše ti bo, ko boš skrbela za kakega dedca namesto za mene! Pojdi kam med ljudi!

OLGA: Saj jutri grem na obletnico mature!

MAŠA: Ostani z njimi do jutra, pleši, veseli se! Jaz te ne bom kontrolirala, ker bom v Bruslju!

OLGA: Saj res! Da ne boš šla prepozno spat!

MAŠA: Mama, da ne boš šla prezgodaj spat!

OLGA: Pa vseeno greva ven, če hočeš na pizzo!

MAŠA: Na pizzo! ^{To imava sonni.} To pa že ne! Kaj pa na bikove prašnike? Ali žrebčev zrezek! Ali pa vsaj na kaka jajca na oko!

5. "ČE BILA BI SLADOLED"

Dnevna soba je v temi, slišimo odklepanje s ključi, vstopi Maša s kovčkom in plaščem v roki.

MAŠA: Mama! Mama!

(Prižge luč. Odloži stvari, sezuje čevlje, stopi po pivo in ga pije. Poišče cigarete!)

MAŠA: Mater sem crknjena!

OLGA: (Priteče. Je zmedena. Tudi spremjenjena. Kratki lasje, kratko krilo.) Oprosti, ker sem zamudila. Hotela sem ti pripraviti večerjo. Smo imeli konferenco. Pa sem za hip prepozna. Si lačna?

MAŠA: Ne, sploh ne. Samo zmartrana.

OLGA: Res mi je nerodno. Takoj bom nekaj pripravila. Kako je bilo v Bruslju?

MAŠA: Mama, nisem bila v Bruslju. V Budimpešti. Na konferenci za zaščito rek in jezer. Lakes and Rivers! Kakšna pa si? Saj si vsa drugačna!

OLGA: Prav imaš, moram se stuširati! Ni večjega užitka, kot če se potem stuširaš! (Da je iz žepa ključe, vžigalnik, cigarete, ustnik za cigarete, neke tabletko, ki jih takoj spet skrije, mobitel, vzame brisačo...)

MAŠA: Po čem... stuširaš?

OLGA: Ja, ^{ptllm} po konferenci. Takoj bom! (Gre v kopalnico, zaslišimo curek tuša, a tudi glas, ki prepeva... Maša je šokirana. Čez čas se sliši iz prenosnega telefona znak, ko da je prispelo sporočilo. Maša avtomatsko pogleda, kaj piše. Bere, ne more verjeti.)

MAŠA: (bere na glas) "Odhitela si kot veter! Za teboj pa joče Peter!" (Prebere še enkrat.) "Zbežala si kot veter, za teboj pa joče Peter!" Ojej, saj tu so cela zbrana dela. "Če bila bi sladoled, bi te polizal od zad in spred!" Kaj? "Če bila bi sladoled, bi te polizal od zad in spred!"

"Jutri bo spet torek. Boš sedla na moj šstorek?"

"Hočem otroka s teboj! Peter!" Ojoj, mogoče bom dobila bratca... (Štrca po mobitelčku.) Poslana sporočila:

"Hvala, ljubi. Sem v devetih nebesih!" "Ko mi¹daš ga vame, neznana slast me vsa prevzame!"

"Res si mlajši, a zato te imam še rajši!"

O, mama pa res nisi počivala te dni!

OLGA: (Se vrne v kopalnem plašču, si briše lase.)

No, je kaj novega?

MAŠA: (Pokaže na telefonček.)

OLGA: Kaj?

MAŠA: Mesič.

OLGA: Kaj?

MAŠA: Novo sporočilo.

Olga skoči in prebere. Hitro pogleda Mašo.

OLGA: Pa saj nisi brala.² To se nikakor ne spodobi.¹

MAŠA: "Če bila bi sladoled, bi te polizal od zad in spred!"

(Vzame kovček in plašč in gre v svojo sobo.)

OLGA: Čakaj, Maša! Naj ti razložim!

MAŠA: Pomiri se, mama!

OLGA: Saj menda nisi brala vsega?! To je indiskretno!
Grdo!

MAŠA: Saj to sem ti že jaz rekla!

OLGA: Pogovoriva se!

MAŠA: Samo ne nocoj, mama. Jutri! (Se zapre v sobo.)

OLGA: Trapa, kaj nisem zbrisala teh mesičev!

6. MAMA IN HČI

Olga sedi, nervozno kadi, pije kavo. Maša ima v roki kozarec vode. Stoji.

MAŠA: Si pomirjena, mama.²

OLGA: Zakaj pomirjena? Imam čisto vest!

MAŠA: Kako si pomlajena!¹ Dišiš. Bila bi za polizat!

OLGA: Moralo bi te biti sram, da si brala sporočila z mojega telefona.

MAŠA: Tebe pa ni sram, ko bereš moja pisma.

OLGA: O, pisma so čisto nekaj drugega! So podpisana. Trajna. Imajo čisto drugačno težo. Mesič se napiše in izbriše. Kot pripomba ali šala. Izgovorjeno in ^σ ~~p~~zabljeno; to ni nič!

MAŠA: "Ko ~~ni~~ ⁿⁱ daš ^{ga} vame, neznana slast me vsa^σ prevzame!"

OLGA: Pa me ne boš zdaj mučila in me maščevalno maltretirala?

MAŠA: Ne! Ampak spomni se, kako si me maltretirala zaradi Roka. Kako si mi predavala, da naj ignoriram moške! Da bom več dosegla brez moškega!

OLGA: Naj ti povem, kako se je zgodilo? Boš poslušala?

MAŠA: Umiram od radovednosti! (Sede k mami, si naliže kavo.) Če prav razumem,^{je} tvoj bivši dijak.

OLGA: Se spomniš, ko so me vabili na obletnico mature.²

MAŠA: Večkrat je klical neki Peter. "Zbežala si kot veter, za te^{boj} pa joče Peter!" Nisi rekla, da je župnik?

OLGA: Rekla sem, da je šel na teologijo. Res, bil je moj dijak.

MAŠA: Da te ne bodo obsodili zaradi pedofilije?

OLGA: Triintrideset let mu je in meni manj kot petdeset. To je bil moj prvi razred, ki sem mu bila razredničarka. Moji prvi maturanti. Dobili smo se v gostilni Pri babici.

MAŠA: (Se nasmehne.) O?

OLGA: Ne posmehuj se! Res bi lahko bila že babica. No, ko sem vstopila, so mi vsi zaploskali. Rekli so, da sem bila njihova najlepša in najboljša profesorica. Dali so mi rože. Naročili večerjo. Niso dovolili, da bi kaj plačala. Potem so pripovedovali svoje zgodbe. Poročeni, ločeni, samski, bogati, revni... vseh vrst so. Potem so plesali in me silili, naj plešem z njimi!

MAŠA: Pa si?

OLGA: Saj veš, da ne plešem. In medtem ko so drugi plesali, je prisedel k meni Peter.

MAŠA: Župnik?

OLGA: Ne, še malo ne! Spominjala sem se ga po debelih očalih in po tem, da mu je bilo kar naprej nerodno. In da je pisal odlične spise. Najprej mi je rekel, da se je zaradi mene vpisal na teologijo. Res pa je iz verne družine in tudi ministrant je bil. Rekel je, da je bil kot dijak blazno zaljubljen vame. Skoraj bolešno. Da je bil ves rdeč, ko sem obravnavala recimo Prešernove ljubezenske pesmi. *Verz* "Samo to znam, samo to vem, da ^{pred} obličje nje ne smem!" iz pesmice Kam, ga je tako zbodel, da je baje zbežal iz razreda. Jaz se tega nisem spomnila. V Sonetih ljubezni je verz o Juliji: "Ko je stopila v cerkev razsvetljeno, v srce mi pala iskra je ognjena, ki vgasnit se ne da z močjo nobeno!" Rekel je, da je njega tako zadelo, ko sem jaz vstopila v razred.

MAŠA: In zato je šel na teologijo?

OLGA: Ne vem, če zato. Morda tudi zaradi staršev. In takrat ni bilo enostavno študirati teologijo. Vendar se mu je na teologiji vse ~~s~~fižilo. Pravi, da se je srečal s škofom Grmičem, prebral pri njem nasprotovanje celibatu in da ga je to zelo vznemirilo. V seminarski nalogi, že v četrtem letniku je zagovarjal pravico duhovnikov do poroke. Izhajal iz Freuda in Lacana. Trdil je, da so frustracije duhovnikov zaradi libida tako hude, da so deformirani. Že zaradi onaniranja ima vsak greh. S temi in večjimi grehi drži cerkev duhovnike v šahu. Zato morajo biti podložni. Vse zadnje afere v AVstriji in Ameriki o pedofilskih zlorabah v cerkvi nad mladimi verniki, vse te zgodbe o farovških kuharicah ali nezakonskih otrocih izhajajo iz tega, je zapisal! Tako ni mogel narediti četrtega letnika. Ko pa je pri zgodovini Cerkve na Slovenskem zatrjeval, da se je katoliška cerkev motila v zvezi z narodnoosvobodilno vojno in blag~~o~~slovom domobrancev, je metropolit Rode zahteval, da ga izključijo... Fant, ki se mu je zgodila krivica. Ki nima nikogar, ki bi ga vodil. K~~e~~ nima človeka, ki bi ga razumel.

MAŠA: Razen moje mame! In četudi je vse res... je velik korak od domobrancev in celibata in krivic do erotične poezije...

"Če bila bi sladoled, bi te polizal od zad in spred!"

OLGA: Saj je sam govoril o frustracijah zaradi erotike in libida! Malo sem se ^{pa} čutila tudi odgovorna zaradi njegove usode. Nobene šole ni končal, domači so se ga odrekli...

MAŠA: Od česa pa živi?

OLGA: Zbira oglase in sponzorje za katoliški list Božja družina,

pod psevd(animom napiše kak članek.

MAŠA: In?

OLGA: Kaj in?

MAŠA: Kako je prišlo do tega, da mu ti napišeš: "Ko mi daš ga vame..."

OLGA: Ne ponavljaj! Ko to napišem, se mi ne zdi umazano. Umazano je, če kdo drug to bere... No, peljala sem ga domov.

MAŠA: Sem?

OLGA: Ne, na njegovo stanovanje. Se je že svitalo. Sva še sedela v avtu in poslušala prve ptice. Vzela sem mu z oči očala. Šele tedaj sem videla, da ima deški, nežen in lep obraz... In sem ga poljubila...

MAŠA: In?

OLGA: Potem je šlo samo od sebe... Frustracija je popustila, jezovi so se podrli, armaturno ploščo v avtu sem prelomila... Po dvajsetih letih sem spet doživela pravi orgazem!

MAŠA: In on?

OLGA: Tako ga je metalo, kot da bi prijel za žico z deset tisoč volti napetosti... In zdaj ne moreva več brez... Lahko se zgražaš, lahko me obsojaš, tako je!

MAŠA: Ne! Veselim se. Veselim zate in za tega Petra.

OLGA: A me razumeš, hči? Četudi je petnajst let maljši?

MAŠA: Seveda te razumem, mama. Privoščim ti! Upam, da boš tudi ti mene razumela.

OLGA: (Je takoj drugačna.) Kaj? Kaj pa razumela! Saj sem vedela! Spet si s tistim Rokom!

MAŠA: Ne, ne! Rok je preteklost! Ti imaš petnajst let

mlajšega, jaz pa petindvajset let starejšega!

OLGA: Ne!

MAŠA: Ja!

7. PARTNER

Spremenjen položaj. Mama stoji, hči sedi na stolu za obtoženko!

OLGA: Petindvajset let starejši?

MAŠA: Ja.

OLGA: Pa saj je tvoj oče petindvajset let starejši od tebe.

MAŠA: Kaj ima s tem opraviiti moj oče? Sem jaz sploh kdaj imela očeta?

OLGA: Kdo je?

MAŠA: Mama, kaj me ti zdaj zaslušuješ?

OLGA: Ti si prej mene?

MAŠA: Nisem. Nasprotno, zdelo se mi je, da se mi hočeš sama izpovedati.

OLGA: Kaka družina bomo, če se bom jaz poročila s Petrom in ti s tem petdesetletnikom?! Kako mu je sploh ime? Kdo je? Bodo mlajši tasti ^{starejši} starejšim, zeti ~~mlajši~~ od očimov ali kaj?

MAŠA: Mama, ime mu je Andrej. Je moj partner.

OLGA: Partner? Kakšen partner?

MAŠA: Najprej se pomiri, mama. Sedi! Počakaj, naj ti povem.

Z Andrejem hodim na večino službenih poti, ko prevajam za ministrstvo za okolje. Je podsekretar.

OLGA: Poročen? Vara ženo s teboj? Ločen? Vdovec?

MAŠA: Ločen, ~~kar~~ ^{ker} ti. Če ima tvoj debela ^{visoka} ~~leča~~ leča, je moj popolnoma plešast. Vljuden, pozoren, obziren, da ne rečem očetovski.

OLGA: Maša...

MAŠA: Samo ne reci mi zdaj, ^{do nje} ~~da~~ ^{izbrala} ~~sem~~ ga ~~vzela~~, ker nisem imela očeta. Sama vidiš, da je sodobna družina v krizi, ali ne. Besede oče, mama, mož, žena... so marsikje iz-

praznjene. Zato danes govorimo o partnerjih in partnerskem odnosu. Ti in moj oče sta partnerja, ki nista več v zakonski zvezi. Zdaj imaš Petra, s katerim si v izvenzakonski zvezi. Če se bo preselil k tebi in se ne bosta poročila, bosta ^{se ujamaj} partnerja v izvenzakonski zvezi, če pa se bosta poročila, bosta partnerja v zakonski zvezi.

Tako danes to obravnava tudi sodišče. In Andrej je moj partner. Ko se bom preselila k njemu, bo partner v izvenzakonski zvezi. Če pa se bova poročila, bo partner v zakonski zvezi. Ni jasno ko beli dan. ² Ni družine kot osnovne celice družbe, so zakonske ali izvenzakonske partnerske zveze in skupnosti; ~~analogne partnerske~~.

OLGA: A sem jaz še tvoja mati ali pa sem partnerka, ki te je rodila.

MAŠA: Moja ljuba mama si. A živiva v omejeni družinski partnerski zvezi. Do you understand?

OLGA: In kako si... kaj sta naredila... da sta partnerja. ²

MAŠA: Kar delajo partnerji. ¹ Najprej usklajevala interese, potem pa vzpostavila odnose.

OLGA: Tudi spolne?

MAŠA: Najprej spolne. Res pa je tudi on malo starokopiten in se hoče poročiti z mano.

OLGA: Tudi jaz, ki sem tvoja mama, sem ^{malojake} ~~knako~~ leto ~~starejša~~ od zeta. ²

MAŠA: Ne od zeta; od hčrinega partnerja.

OLGA: Dovolj, da malo popijem!

MAŠA: Saj bom tudi jaz. (Si nalijeta viski.)

OLGA: Ali delava prav, Maša?

MAŠA: Seveda. Glej, pogovarjava se, pije, kadiva, seksava...

A ni to dosti boljše, ko da bi zbirali podpise zoper slab odnos strank, institucij, politike do žensk?!

8. OBISK

Maša ima sredi mize kovček in daje vanj garderobo. Vmes si s fenom suši lase. Zvoni mobitelček.

MAŠA: Ja. Andrej! Se že mudi? Čez pol ure pride šofer!?

Perfektno! Kako se veselim Lisbone s teboj. Kaj minister bo tudi zraven? Sheet! Ampak stanovali bomo v istem hotelu? V redu! Poslušaj, mami sem povedala za naju! Ne, vse je O. K. Čao!

(Odloži.)

(Ko si oblači bluzo in se opazuje v ogledalu, pozvoni na vratih.)

MAŠA: Samo še to je treba! Nimam časa!

(Ko še enkrat pozvoni, jo slišimo, da med vrati ponovi Nimam časa, a potem vseeno vstopi za njo visok fant z debelimi očali in velikim šopkom vrtnic.)

MAŠA: Ti si Peter? Žal, mame ni doma!

PETER: Nisem prišel k mami. K vam sem prišel.

MAŠA: K meni? Zakaj pa k meni?

PETER: Mogoče bom vaš oči!

MAŠA: Daj, ne vikaj me, saj vidiš, da te jaz tikam!

PETER: Mogoče bom še tvoj oči.

MAŠA: Prav, mamin partner boš. Jaz pa mamina hči.

PETER: Saj mi je vseeno. Samo da bom z njo.

MAŠA: A delaš v cvetličarni?

PETER: Ne, to je šopek za tebe.

MAŠA: Kako za mene? Nisi zaljubljen v mojo mamo?

PETER: Sem. A mama je rekla, da moram najprej pridobiti tebe!

MAŠA: Mene.

PETER: Ja. Olga, vaša, tvoja, ali lahko ostanem pri vikanju, vaša mama ~~Olga~~ mi je tako med vrsticami razložila, da se posmehujete najini zvezi. Najini ljubezni, ki je kot čudež privrela iz obeh duš! Maša, ljubezni je veliko manj na svetu kakor sovraštva, zato je je potrebno spoštovati. Ljubezen si ne zasluži posmeha.

MAŠA: Daj no, ne bodi tako farovško svečan. In odloži že te rože!

PETER: Saj! Pa ne vidim nobene vaze. Res pa je, da bolj slabo vidim.

MAŠA: (Prinese večjo vazo z vodo, postavi rože vanje. Ga pogleda.) Pa me ti sploh vidiš skozi ta očala?

PETER: Vidim. Prav dovolj vas vidim. Nič nite podobni mami! Ona je... ona je...

MAŠA: Hočeš reči lepša, ne! Mogoče. Glej, pa tudi ti snami ta očala in si daj v oči leče... Boš tudi lepši!

PETER: Gre za lepoto duše! Vaša mama ima lepo dušo. In usmiljeno dušo!

MAŠA: A se boš priselil k nama?

PETER: Čeravno sem zavržen teolog, poskušam spoštovati božjo zapoved, ki pravi, ne laži! Ja, rad bi se preselil sem. Saj nimam doma. Starši so me napodili, ker pravijo, da sem zaradi pokvarjenosti ^{in nemoralne} moral s teologije. Pa ni šlo za pokvarjenost, za prepričanje je šlo. In ^{res} nimam denarja niti za tisto mansardo. Vendar ne mislite, gospodična Maša, da sem iz materialistični razlogov vzljubil vašo mamo. Ljubil sem jo že pred petnajstimi leti.

MAŠA: Vem. Ko je stopila v učilnico razsvetljeno, v srce vam
pala iskra je ognjena, ki ugasnit se ne da z močjo nobeno!

PETER: Ne norčujte se iz ljubezni, Maša! Res jo ljubim. Ne
želim pa se preseliti k vama ko kak pritepenec, želim
se poročiti, vzgajati vas, Maša, prispevati k domu!

MAŠA: A mene bi tudi vzgajal! Seveda, vsi ste obsedeni od
vzgajanja!

PETER: Učil vas bom božje zapovedi. Spoštuj očeta in mater,
da boš dolgo živel!

MAŠA: Ne, spoštuj očima in mater!

PETER: Tudi to, tudi to!

MAŠA: Ampak, ti boš imel čez petnajst let dobrih štiride-
set let, mama pa šestdeset. Se zavedaš? Jo boš ljubil
tudi takrat!

PETER: Leta preštevajo ljudje. Ljubezen jih plemeniti!

MAŠA: Me veseli, da sem ter spoznala, Peter. In snami ta
očala!

(Zunaj pohupa avto!)

MAŠA: Zdaj pa moram iti! Na službeno pot!

PETER: Pravzaprav lahko grem zdaj tudi jaz. Me veseli, da
sva se spoznala, hčerka moja!

MAŠA pograbi kovček in gre, Peter se zaleti v okvir vrat,
potem pa tudi on odide. Maša zaklepa.

9. ZET

Olga sedi za mizo in popravlja kup šolskih zvezkov, včasih srkne malo kavice. K njej vdreta Lučka in Saška.

OLGA: Nimam časa, popravljam poskusne eseje.

LUČKA: Tudi medve ga nimava. Samo to podpiši! Za novo stranko Krik žensk. To je nova politična stranka, ustanovljena za jesenske volitve. Če nisi v stranki, ne moreš priti v parlament. Stare stranke imajo v rokah moški. Zato sem ustanovila svojo.

SAŠKA: Moški so šovinisti.

OLGA: In kaj naj zdaj podpišem?

LUČKA: Da vstopaš v stranko.

OLGA: V nobeno stranko ne bom vstopila.

LUČKA: Potem pa podpiši ta list! Če ne bi uspele s stranko, zbiram podpise za svojo samostojno kandidaturo. Pa to podpiši!

OLGA: Pa ti sploh delaš kaj drugega, kot zbiraš podpise?

SAŠKA: A ti misliš, da ni sposobna biti poslanka? Si videla tiste moške kretene tam? In če bo v parlamentu, bo lahko pred televizijskimi kamerami razložil^{la} kaj delajo moški z ženskami v tej demokratični državi.

OLGA: To smo povedale že večkrat, pa ni nič pomagalo.

SAŠKA: Lahko vloži zakon o partnerstvu ali poroki med istospolnimi partnerji. Če ne bo uspela z njim, nočem več živeti v tako konservativni deželi. Se bom preselila v Pariz, tam imam prijateljico Geraldine.

OLGA: In zato moram to podpisati?

LUČKA: No, veš, kakor hočeš! Saj vidim, da si pozabila na pri-

jateljice!

OLGA: Ničesar nisem pozabila. Le delo imam. In ne maram zbirati podpisov.

LUČKA: Jaz jih zbiram, ti ~~smo~~^{smo} podpiši!

OLGA: Pa daj sem... Mislím tisto s tvojo kandidaturo. Čeravno še nikoli nisi uspela s temi podpisi!

(Podpiše.)

LUČKA: Pozabila pa si vseeno na nas. Včasih smo imele klub Lizistra-ta.

OLGA: Nisem pozabila. Le časa nimam. Slavistke imamo res več dela kot geografinje ali socialoginje!

LUČKA: Ne vleče te več tako k ženskam.

SAŠKA: K moškemu spolu te vleče, se sliši! A te ni sram!

OLGA: ~~Olga~~ Veš kaj ti... Sapho... vseeno mi je, kam vleče tebe, ampak če mene vleče k moškim, je pa to res normalno.

LUČKA: Ko se je moj ločil, sem pozabila na moške.

OLGA: Ne, moški so pozabili nate! Name pač ne in tega mi menda ne bosta zamerile.

LUČKA: Da se ne boš spet jokala... zaradi moškega.

OLGA: Pri tej hiši ne jočemo zaradi moških.

SAŠKA: Kaj pa žensk?

OLGA: Še manj!

LUČKA: Se vidimo!

(Gresta.)

OLGA: (Gleda za njima in odkima z glavo.) Luknja pri luknji pa podpise zbira. Kaj je to? Feministke! Pa kaj zvezkov še imam! (Sede, prižge cigareto in popravlja. Čez čas spet pozvoni na vratih. Olga nejevoljno vstane.) Jaa!

(Vstopi elegantni petdesetletni moški, plešast, z rožami v roki.)

ANDREJ: Dober dan. Oprostite, ker motim! Andrej Suhi.
Podsekretar na ministrstvu za okolje.

OLGA: O,oo. Pa je res plešast!

ANDREJ: Prosim?

OLGA: Nič, nič. Vi najbrž iščete mojo hočer Mašo?

ANDREJ: Ne, vas.

OLGA: Mene? In te rože?

ANDREJ: So za vas.

OLGA: (Vzame šopek.) Hvala.

ANDREJ: Ali sem prav razumel Mašo? Vi niste zadovoljni, ker sem jaz njen partner?

OLGA: Kaj ste?

ANDREJ: Partner.

OLGA: O, saj res. Mi je rekla. Spolni partner tudi?

ANDREJ: To najprej! Ampak sem njen partner tudi v službi, na potovanju, v življenju. Imava partnerski odnos.

OLGA: Pa se ne nameravate poročiti z njo?

ANDREJ: To nima nobene zveze. Morda. Zdaj sem njen izvenzakonski partner, v primeru poroke pa bom zakonski partner. Partner v vsakem primeru.

OLGA: In če se boste odločili biti zakonski partner, kot ste se izrazili, boste moj zet, mlajši ali starejši kot jaz, vaša eventualna tašča?

ANDREJ: Če so Mašini podatki točni, tri leta starejši zet kot tašča.

OLGA: Pa ni to malo smešno? Ali vsaj nenavadno?

ANDREJ: Ne. Zakaj? Če je pragmatično, je vse o key.

OLGA: Pragmatično? Kakšen slovar! Ne želim vas užaliti. Ampak stopite z menoj pred ogledalo. Se vam ne zdi, da ste prestari še zame...? Kaj šele za mojo hčer!

ANDREJ: Ne bi vas hotel užaliti, gospa Olga! Ampak če so moje informacije točne, saj veste, podsekretar ministrstva mora skrbeti, da so informacije točne, in če so torej točne, ali nimate vi partnerja, ki je premlad celo za vašo hčer, kaj šele za vas?

OLGA: Ste pa res od hudiča! (Sede.)

ANDREJ: Mogoče bo res malo trajalo, da se bomo navadili drug na drugega. Ampak se bomo.

OLGA: Ste bili že poročeni?

ANDREJ: Ja.

OLGA: In se vam zdi primerno...

ANDREJ: Pa vi ste že bili kdaj poročeni?

OLGA: (Pokima.)

ANDREJ: Pa se vam zdi primerno...

OLGA: Ste pa res od hudiča! Ampak, da se bomo navadili drug na drugega, vas v nedeljo povabim na kosilo. Vsi bomo... Maša, jaz in tudi moj, kakor ste rekli partner.

ANDREJ: Tudi spolni?

OLGA: No, veste kaj!

ANDREJ: To najprej, saj vem! (Haha.)

OLGA: Gledam vas. Se mi zdite nekaj... nekaj... Ampak ste mi simpatični s temi vašimi formulacijami.

ANDREJ: Podsekretar na ministrstvu pač pazi na formulacije. Poklicna deformacija, se zavedam.

OLGA: Na svidenje. V nedeljo, torej!

ANDREJ: A kaj prinesem². Zelenjavo, torto, pijačo?

OLGA: Bova že sami. Hvala.

ANDREJ: Prav. Samo, da vem. Ali bom imel čast spoznati tudi vašega partnerja²?

OLGA: Seveda. Tako spoznavno družinsko kosilo bo.

ANDREJ: Se že prav veselim. Lep pozdrav.

OLGA: Nasvid^enje, kako ste že rekli?

ANDREJ: Andrej!

OLGA: Nasvidenje, dragi zet... (Se smeje.)

ANDREJ: Nasvidenje, spoštovana tašča.

10. KOSILO

Soba je prazna. Na stolu visi prt. Tudi šopek rož leži in vaza je še prazna.

OLGIN GLAS: Maša, ti popazi na zrezke! Kje hodiš!

MAŠIN GLAS: Predpasnik iščem.

OLGIN GLAS: V kopalnici. Ni zlikan.

MAŠA: (Se pojavi. Si zavezuje predpasnik. Na vratih zvoni.)

OLGIN GLAS: Maša, zvoni.

MAŠA: Saj slišim.

OLGIN GLAS: Maša, odpri! Ne vem, kateri je tako zgoden. Moj ali tvoj? Vsekakor prežiteva!

MAŠA: (Gre odpret. Pojavi se Peter z dvema velikima torbama brez očal.) Mama, tvoj je! A gresta z mamom na potovanje?

OLGA: Peter! (Gre in ga poljubi.)

PETER: Ne, priselil sem se. Saj si rekla, da lahko.

OLGA: Seveda. Tudi Maša ne nasprotuje.

MAŠA: Seveda ne. Saj se bom tudi jaz najbrž odselila k Andreju. Sam je v velikem stanovanju.

PETER: Ne bi bil rad v nadlego ali da bi mislili, da vaju izkoriščem. Ampak vse honorarje dam za tisto mansardo.

MAŠA: Pa seveda, tako je bolj pragmatično.

PETER: Samo morala se bova poročiti, Olga. Ne bi bil rad na koruzi.

OLGA: Saj sva rekla. Čeravno ne gori voda!

PETER: Pa, Maša, saj se boste tudi vi poročili, če se boste preselili k vašemu?

MAŠA: Že, seveda; v partnerskem odnosu bova.

PETER: Prosim?

OLGA: No, pri njej je to malo bolj komplicirano. Mislim izražanje.

MAŠA: Kako ste čedni, Peter! ¹ Mama, zavidam ti frajerja. Kje pa imate očala?

PETER: Saj ravno zato sem čisto brez denarja... Kupil sem si leče.

OLGA: Pa me vseeno dobro vidiš!?

PETER: Še boljše! In še bolj vseč si mi!

OLGA: Pridi, da ti pokažem, kam ~~am~~ pospravi ~~to~~ kramo.

PETER: Res nimam veliko. Nekaj cunj, sveto pismo, življenje svetega Petra in dvojne superge...

OLGA: Greva! Ti popazi, ¹prosim, na zrezke! Tako pridem pomagat.

MAŠA: Ja!

PETER: Mizo bom pripravil jaz! (Grejo vsak na svojo stran. Čez čas se vrne Peter, gre k mizi in pogrinja prt. Olga gre za Mašo v kuhinjo. Peter gre v sobo in se vrne z manjšo skladovnico krožnikov, jih položi na stol in vsakega posebej obriše... (Pozvoni.)

MAŠA: Peter, odpri! Mogoče je moj Andrej, seznanita se. Jaz (glas) obračam zrezke!

PETER: Izvolite. (Mu da roko.) Peter!

ANDREJ: Andrej! Sem prav prišel?

PETER: Seveda. Ženski pripravljata kosilo, vi boste pa meni ² pomagati. Najprej rože v vazo... Tam je kopalnica, lahko naližete vodo!

ANDREJ: Kam pa naj tole. ² Majčkena pozornost za vas tri! (V roki ima plastično vrečko, ki jo odloži. Si da delo z rožami.

(Se pogledata. Rečeta skoraj istočasno.)

PETER: Sem mislil, da ste mlajši.

ANDREJ: Sem mislil, da ste starejši!

(Se nasmejeta.)

PETER: Mislim, saj ste v redu. Ampak za Mašo.²

ANDREJ: Vi pa za njeno mamo.²

PETER: Vseeno se bova poročila!

ANDREJ: Aha.

PETER: Najprej plitev krožnik, potem globok, pribor tu na serviete.

ANDREJ: Ja. (Pipravljata mizo. Peter je prav verziran.)

MAŠA: Še kozarci! (Prinese pladenj kozarcev za vodo in takih na pecljih za vino. S pladnjem kozarcev v roki poljubi Andreja.) Sta se spoznala? A ni fleten?

ANDREJ: Ravno prav za tvojo mamo!

MAŠA: Ampak zame si ti! (Gre.)

PETER: (Briše kozarce, gleda proti svetlobi, če so čisti.)

ANDREJ: To vam pa gre od rok. A ste bili natakar?

PETER: Ne. Ministrant. Sem brisal kelihe! Potem so me vrgli s teologije, ker sem se zavzel za odpravo celibata! Vi pa ste v vladi, ali ne?

ANDREJ: Na ministrstvu za okolje.

PETER: Ne² mi rečt! A ste minister?

ANDREJ: To pa že ne! Nisem tako visoko.

PETER: Ste namestnik ministra?

ANDREJ: Tudi ne. Namestnik ministrovega namestnika. Državni podsekretar...

PETER: Saj ne zamerite, če vprašam, kaj dela državni podsekretar.

ANDREJ: Kar mu naroči državni sekretar!

PETER: In kaj dela državni sekretar?

ANDREJ: Kar mu naroči minister!

PETER: Kaj pa dela minister?

ANDREJ: Minister... hm, kaj dela... Naroča. Vodi. Organizira. Minister je pravzaprav politična funkcija.

PETER: Bi mi vi lahko našli kako službo na ministrstvu.²
Sedaj honorarno nabiram oglase za Ognjišče. Ne bi bil rad v breme... v tej hiši...

ANDREJ: To pa težko rečem.

PETER: Sem mislil, da ljudje v vladi...

ANDREJ: Saj ne rečem, da je nemogoče.

PETER: Ali niste vi zrihtali službo Maši?

ANDREJ: Ne. Jaz sem jo spoznal na službeni poti, ko je prevajala na konferenci evropske komisije za okolje.

PETER: Jaz znam latinsko.

ANDREJ: Na evropskih konferencah nihče ne govori latinsko, da bi prevajali.

PETER: Seveda. Čeravno bi bilo dobro, da ne bi prevladala angleščina. Ampak rastline in živali imajo latinska imena. Saj jih ministrstvo za okolje ščiti, ali ne?

ANDREJ: To je zelo nevarno, mislim, urejanje zaposlitve. Zelo moramo biti previdni. Zdaj je neka vojna zopet klientilizem in zveze.

PETER: Torej ne zaposlujete po zvezah.² To je pošteno.

ANDREJ: Seveda zaposlujemo. Ampak previdno, to je cela znanost. Seveda vsi poskušamo zaposliti svoje sorodnike in prijatelje. To gre nekako tako: Jaz lahko zaposlim nečaka podsekretarja ministrstva za obrambo, zlasti če nima^{ta} istega priimka. Na obrambnem ministrstvu pa zaposlijo ženo mojega brata, ki zato ohrani svoj dekliški priimek.

Ali pa ministrica za kulturo pove, da njena hči ne dobi službe, pa se najde služba...

PETER: Na ministrstvu za kulturo.

ANDREJ: Kje pa! V Moskvi na ambasadi. Teta ambasadorja v Moskvi, ki ima čisto drugačen priimek, pa dobi subvencijo za razstavo, ker je slikarka. Minister za šolstvo da recimo visoka sredstva za gimnazijo v Litiji, njegova sestrična pa dobi službo v litijemskem zdravstvenem domu, ker je medicinska sestra. Tako na videz ni nihče z nikomer v žlahti, v resnici pa smo sami sorodniki.

PETER: Veste, ko sem bral sveto pismo, sem videl, da so tam tudi vsi v žlahti. Adam in Eva. Kajn in Abel. Noe je poskrbel^{le} za svojo familio. Ne le v času vesoljnega potopa, tudi kasneje je poskrbel, da se je njegovim sinovom Semu, Kamu in Jafetu dobro godilo. Abraham je poskrbel za svojo ženo Saro in bratovega sina Lota, brat Laban za brata Jakoba. Kaj šele egiptovski Jožef, ki je imel celo krdelo bratov. Sveto pismo je pravi učbenik nepotizma in klientilizma!

ANDREJ: No, zdaj pa nam to naprej mečejo! Obljubim, da bom pogledal, kaj lahko storim za vas, ampak počasi, saj nisva še niti v žlahti. Ko bom vaš zet, bom že pohitel...

(Prideta ženski z dvema jušnikoma kadeče juhe.)

MAŠA: Najboljša goveja juha.

OLGA: Najboljša zelenjavna juha!

ANDREJ: Jaz bom govejo.

PETER: Jaz zelenjavno. Ampak najprej bom zmolil očenaš. (Hitro moli, ostali ga gledajo.)

(Vsi ga gledajo, ko zmoli, sede, takrat pa vstane Andrej.)

ANDREJ: Ker smo prvič skupaj, sem vsakemu prinesel majhen spominek na ta trenutek! (Iz vrečke razdeli tri knjige, povezane s trakom.)

MAŠA: „Očuvajmo gozd!“ Izdalo ministrstvo za okolje. Hvala. Jih imam pe

OLGA: „Naše vode.“ Izdala agencija za vode pri ministrstvu za okolje.

PETER: „Kam z radioaktivnimi odpadki?“ Ministrstvo za okolje.

OLGA: Hvala, Andrej! Le zakaj ste se vrgli v stroške?

(V tem pozvoni na vratih, vstopita Lučka in Saška. Olga takoj vstane.)

OLGA: Vesta kaj, danes naju pustite na miru! Imava goste, sredi kosila smo. Vse, kar je prav! Ti pa tako zbiraš podpise, ali ne!

LUČKA: Za referendum zopet izbrisane. Kaj nam dela ta klinčeva vlada! Bojo zdaj čefurji dobili odškodnino, profesorice pa imamo take plače. Kje so bili, kurbe, ko smo se osamosvajali?! Jaz sem veteranka, sem nesla pivo na barikade in ne dobim nobenega dodatka, tem pa bomo zdaj dali odškodnine.

ANDREJ: V zakonu o izbrisanih ne gre za odškodnine.

LUČKA: Če še ne gre, pa bo šlo!

SAŠKA: Naša vlada smrdi, tako je pokvarjena! Sami moški šovinisti in prasci so v vladi.

ANDREJ: Oprostite, jaz sem v vladi. In ne dovolim...

LUČKA: Bravo! Daj ti svojo plačo izbrisanim čefurjem, če si tako radodaren, ne pa našega davkoplačevalskega denarja!

OLGA: Prosim, poberita se!

LUČKA: A zdaj ga končno vidim, tvojega izbranca! Navalila si nanj, četudi je pokvarjenec v vladi in ker je mlad. Te ni sram, saj vidiš, da je smrkavec, čeravno se je obril po glavi!

OLGA: Lučka, slišiš!

LUČKA: Prekleti pedofilki! Ta je premlad zate, ta smrkavec pa bi naj raje doma mamu zizal, ko da za tvojo hčerko leta! (Pokaže na Petra.)

OLGA: Ven!

MAŠA: Ven!

LUČKA: Torej ne boš podpisala?

OLGA: Ti nisi normalna! Ali pa si pijana!

LUČKA: Greva iz tega kurbišča! In jaz sem ju vzgajala v feminizmu! Fej, greva Saška!

(Gresta k vratom. A Saška se tam obrne.)

SAŠKA: Žal mi je. Jaz nisem hotela zbirat podpisov. Posloвила bi se rada. Grem v Pariz k Geraldine. Ne more več skrbeti sama zase. A je podedovala stanovanje, in končno se bova lahko poročile in bom podedovala stanovanje, če bi se njej kaj zgodilo. Olga, lepo smo se imele, ko si bila še članica feminističnega kluba Lizistrata. Ampak če si si raje izbrala tega mladeniča... (pokaže na Andreja), tudi prav. Želim vama srečo!

PETER: Ne njima, nama!

MAŠA: Peter!

LUČKA: Kaj mečkaš v tem bordelu! Nje ne zanima referendum, Slovenci, domovina, boj z izmečki! Njo zanima dedec s plešo! (Gresta. Vsi obsedijo nemi. Peter vstane in odide iz sobe. Čez čas se vrne z obema torbama...)

OLGA: Peter!

PETER: Ne bo šlo. Saj ne moremo tega poslušati vsak dan! Če je on premlad zate, kaj potem šele jaz... Meni so tudi nune že rekly, če je res, da se bo Marija poročila z Jezuščkom

OLGA: Pa moja druga pomlad?! Pa tvoja dijaška zaljubljenost v profesorico. Vse to boš zdaj skozi okno vrgel zaradi ene zmešane ali pa pijane feministke!?

PETER: Ne, vsi tako govore! Pravijo, da bi bila lahko ti moja mama... on pa njen oče... In ta človeška hudobija se nas bo držala do konca življenja. Jaz ne morem... Žal mi je le, da sem staršem pisal, češ, vi pravito, da ne bo nič iz mene, pa se bom nazadnje pri svoji profesorici oženil.

MAŠA: In jaz sem pisala Roku! Hvala, da si me zapustil. Zdaj bom srečna v zakonu! Moramo se poročiti.

PETER: Brez mene. (Vzame torbe in jih odvleče iz hiše.)
(Ostali obsedijo nemi.)

ANDREJ: (Vstane igre k ogledalu. Se gleda.) Nisem vedel, da zgledam tako mlad?

MAŠA: Andrej, lepo te prosim! (Odide.)

ANDREJ: Odkar sem v vladi, se mi noben štos ne posreči.

11. PRAGMATIZEM

Olga stoji sama za mizo, v rokah ima pismo, gleda, kako bi ga odprla s pilico, pinceto, britvijo... Ko pozvoni na vratih, ga hitro skrije.)

ANDREJ: Dober dan, gospa. Se oravičujem, ker nadlegujem.

OLGA: O, vi! Sem mislila, da vas ne bo več k nam. Zdaj, ko je četverokotnik razpadel.

ANDREJ: Saj sem tudi sam tako mislil. Vseeno pa premišljujem, ali je res razpadel ali pa se je samo za kompliciral.

OLGA: Sedite, ne vem, kaj mislite!

ANDREJ: Veste, pogledal sem na stvar pragmatično. Navsezadnje sem član vladne ekipe, ki jo vodi premier, ki je na prvem sestanku z ministri rekel: Bodimo pragmatični. Lotimo se rešljivih stvari in jih rešimo. Nerešljive stvari prepustimo naslednji vladi.

OLGA: In kaj je za vas rešljivo, gospod pragmatik?

ANDREJ: Naša situacija. Seveda boste rekli, da v čustvenih zadevah, v ljubezni in poroki ni prostora za pragmatizem. Ampak ali se niso cel srednji vek fevdalci in vladarji poročali pragmatično? Da so utrdili in povečali oblast. Solza ali dve nasproti pragmatičnim interesom, kaj je to! Poroke med igralkami in režiserji. Ljubezen kajpada in teatralna čustva. Ampak zadaj je pragmatizem. Če bo režiral film, bom ja igrala jaz... Če že igralke pobirajo visoke honorarje, naj rajši moja! To na koncu prevlada, pa še mir je v hiši! Dva upokojenca ^{rešimo,} ki ne zmoreta plačevati in ogrevati vsak svoje ^pstanovanje, poznamo. Pragmatični otroci ~~in~~

rečijo: ~~nebi~~ Eden naj proda svoje stanovanje, poročita se *in*

da ne slišimo besede, se ne poznavava, nimava se rada...

Poročita se, to je najbolj pragmatično. In na koncu sta nezdržljiva in dva nekdanja reveža zdaj kar solidno shajata.

OLGA: Vi hočete reči...?

ANDREJ: Prav nič! Samo na klepet sem prišel in morda po nasvet.

Kajti tudi Maša se me od takrat izogiba. Po telefonu pa je rekla, da je tista zbiravka podpisov imela tako ali tako prav!

OLGA: (Prizadeto.) Ni imela prav! Ni! Nočem biti več sama.

ANDREJ: Imam pragmatičen predlog! Poslušajte me, gospa in ne skačite v luft. Dva čustveno zelo primerna para smo mi štirje.

Pragmatičen in čustveno. Starostno smo po parih povsem neprimerno razporejeni. Mislim v partnerskem odnosu. Okolica se zgraža. Mašina služba je ogrožena, saj ministrstvo, torej jaz, ne morem podaljšati pogodbe s svojo ženo ali partnerko, če se točno izrazim. Vi ste se razveteli, toda ker gre za vašega nekdanjega dijaka in rezervnega Kristusovega vojaka, vam bodo vsi očitali pohoto in neke vrste prikrito pedofilijo, saj se bodo spraševali, ali ni to trajalo že v dijaških letih. Samo majhna rotacija, pa se vse pragmatično izteče in nihče ne bo sam.

OLGA: Čakajte, vi mislite, da bi ~~vsadim~~ midva... in onadva?! Vi ste pokvarjen~~z~~ prasec!

ANDREJ: Jaz sem samo pragmatičen. Ali ni Maša rekla, da je pisala tistemu Roku, da se bo poročila? In ali ne bo zdaj tisti Rok triumfiral, če se poroči z mano, ali pa, če se sploh ne poroči! Napisal ji bo~~f~~, reva, starca bodeš vzela in malo kdaj boš sirotica vesela, kakor pravi tista pesmica o,

ne vem že o kom...

OLGA: No, katera pesmica...

ANDREJ: Malo kdaj boš srotica vesela...no...Soči...

OLGA: No, mogoče bi vam pa res prišle prav moje inštrukcije iz literature!

ANDREJ: Vidite! Če pa Maša vzame tistega Petra, bo zaprla usta vsem Rokom! A če ga vzamete vi, sprožite jezikovo župo, da boste težko ^{Rumeno} stopili pred dižake. In zamislite si, kaj bi pisal rumeni tisk o predsednici maturitetne komisije, ki se bo poročila z nekdanjim dijakom...
Če pa vzamete na primer mene, ne boste samotni, ne bo zlobnih jezikov in v Nedeljah se lahko pojavite samo v rubriki Poroka v objektivu... In predvsem odrešite Mašo. V dvajsetih je. Ko jih bo imela petdeset, jih bom imel jaz petinsedemdeset... Veste, kako bo trpela! Viagra tudi ni vse. Kolegi pravijo, da je kot kol, tuj kos trdega lesa, moški pa prosi Boga, da bi končno končal in bi vse skup oplahnilo. A to želite vaši hčeri?!

OLGA: Kaj hočete povedati?

ANDREJ: Ne razumete. ² Poročimo se, a navzkriž.

OLGA: Pa Peter! Odselil se je!

ANDREJ: O, Maša ga bo že znala... obdelati. Ali ni rekla, da je lep brez očal? Ji ni simpatičen!

OLGA: Če bo le hotel!?

ANDREJ: Bo.

OLGA: In če se Maša še sploh hoče poročiti.

ANDREJ: Hoče. Dokazati hoče tistemu Roku, da lahko dobi drugega, kadar hoče.

OLGA: Ali mi lahko pomagata!?

ANDREJ: A se res človeka iste generacije ne moreta tikati?

OLGA: Prav. Olga!

ANDREJ: Andrej Suhi! K¹²ja pa poljub?

OLGA: Kam dirjaš! Pri matičarju. Danes je prišlo Rokovo pismo za Mašo. Odgovor na njen~~o~~ provokacijo. Kako rada bi prebrala!

ANDREJ: Pa preberi!

OLGA: Mašino pismo.. Sicer jih ne berem. ^{No, a ro} Samo Rokova!

ANDREJ: Odpri ga!

OLGA: Kako? Ne maram da izve, ker čisto ponori!

ANDREJ: Čakaj! Nič lažjega. (Vzame aktovko. išče po njej, najde majhno stekleničko.) Na!

OLGA: Kaj je to?

ANDREJ: Razlepljevalec. Oh, na ministrstvu odpremo in zalepimo nazaj precej pošte. Iz nacionalnih interesov. Prijavi se recimo domač partner na razpis del, recimo za čistilne naprave na Gradaščici. Tuj partner bi se tudi prijavil, a ne želi izgubiti. Ve, da mora ponuditi manjšo ceno kot domači partner. Zato mora izvedeti, kolikšna je ponudba domačega partnerja, ki se je že pojavil.

OLGA: ²Ne. In potem minister odpre pisma tistih, ki so se že prijavili?

ANDREJ: Ne minister!

OLGA: Državni sekretar?

ANDREJ: Ne!

OLGA: Kdo pa?

ANDREJ: Navadno državni podsekretar.

OLGA: In?

ANDREJ: Informira tujega konkurenta! Ta zniša svojo ceno in dobi delo!

OLGA: Saj to je navsezadnje v nacionalnem interesu! Se ceneje gradi!

ANDREJ: Ne! Plača isto ceno. Le da razlika ne gre za čistilno napravo!

OLGA: Ampak?

ANDREJ: Posredniku.

OLGA: In kaj potem reče tuji partner?

ANDREJ: Zdi se mu pragmatično. SEveda ni niti malo pragmatično, da vam, da ti jaz to zdaj pripovedujem, ker je to sicer normalen postopek, ampak v tako provincialni državi pravno sporen. To je državna skrivnost. Razen med ljudmi, ki si res zaupajo. In bodoči ženi, morda lahko zaupam. Tudi kak mali greh.

OLGA: Potem pa ti jaz zaupam, da bom odprla to pisemce.

ANDREJ: Tako! (Vzame v roke tekočino, s majhnim čopičem maže, čaka, vzame britvico in odpre...) Izvoli!

OLGA: To je perfektno. Ne bo vedela... (Bere. Postaja resna, blede...) Tega pisma ne sme dobiti!

ANDREJ: Kaj je!

(Zazvoni na vratih. Olga je nervozna, ne ve, kako bi zalepila pismo.)

ANDREJ: Daj sem! (Ga strokovno spet zalepi in ji ga izroči.)

OLGA: (Ona ga skrije pod prt na mizi!) Odpri!

ANDREJ: Izvolite! (Vstopi Peter z debelimi očali.)

OLGA: Peter. Imaš spet očala?

PETER: Zenica ni sprejela leč! (Gre čisto blizu Andreja.)
A vi ste! Dobro, da sta oba tu. Sedita, sedite!

OLGA: Tudi ti sedi, Peter!

PETER: Ne, jaz bom stal!

OLGA: Kaj je, Peter. A si razburjen? Tudi midva se ravno pogovarjava. Pragmatično.

PETER: Dobro, da sta oba tu! Olga, res sem te ljubil. A je bilo protinaravno in proti Bogu! Ljubil sem te preveč meseno! Videl sem, kam je to pripeljalo. Midva nisva za skup!

ANDREJ: Bravo! Vzemi Mašo! Tudi midva sva ravnokar...

PETER: Mašo? O, lepa je! Bilo bi bolj naravno, res in tudi, kakor vi pravite, pragmatično. Ampak jaz ne bom vzela nobene! Vračam se na teologijo!

OLGA: Saj so te izključili!

PETER: Seveda, za njih sem bil pokvarjeni izgubljeni sin. Najavil sem se naravnost pri novem nadškofu, ki ni tako oster in strog, kot je bil gospod Rode. Novi ^{nad}škof je rekel: "Vse povej! Vse izpovej!" In sem mu razložil svojo idejo o celibatu, o katerem v svetem pismu seveda ni niti besede in je obvezen šele od 11. stoletja... Povedal o libidu, Freudu, svojih mesenih željah in izkušnjah...

OLGA: Pa mu ja nisi omenil mojega imena?!

PETER: Samo incialke!

PETER: Rekel je, da pozna mojo seminarsko nalogo in jo obsoja. Ampak potem me je vprašal, če poznam priliko o izgubljenem sinu, ki blodi in greši, a na koncu najde nazaj pot k Bogu, ker ga čuva angel varuh. Rekel je, da je to najljubša in najbolj razpostranjena svetopisemska prilika. V Sloveniji zadnji čas zelo razširjena. Saj so se ravnokar mnogi ^{izgubljeni} komunisti vrnili k Bogu! Pobožal me je po laseh in rekel, fant, ti so moj najljubši izgubljeni sin! Vrni se k materi cerkvi! In sem se

vpisal v sedmi semester.

OLGA: In seminaska naloga o celibatu?

PETER: Nič. Seminarsko moram res napisati znova. Dali so mi nov naslov. Brezmadežno spočetje.

Starši so me spet sprejeli. Domov sem se preselil.

Našel sem moč.

ANDREJ: Čestitam! A Maše torej ne bi vzeli?

OLGA: Andrej, ne tako direktno?

PETER: Hudič govori iz vaju!

(Vstopi Maša.)

MAŠA: Kaj pa je? Skrit posvet? Brez mene!? Kaj se dogaja?

ANDREJ: Maša, ljuba, pragmatično je najboljša, če vzamem jaz tvojo mamo!

MAŠA: To sem tako ali tako pričakovala!

OLGA: In ti mogoče...

MAŠA: Petra?

PETER: Hudič govori iz njiju! Maša, reši se! Bodi izgubljen^a *sim, n* hčerka! Pojdi z menoj, k novemu nadškofu!

MAŠA: A ste kaj jedli? Nore gobe mogoče? A ste pijani? Nenormalni? Se vam blede!

PETER: Blede se jim! Z Bogom! Boljše, da izginem iz te hiše. To bo najbolj pragmatično! (Zbeži in se križa prav na veliko.)

OLGA: Maša, pogovoriti se morava!

ANDREJ: Maša, pogovoriti se morava!

MAŠA: Kaj imaš tam?

OLGA: Kje?

MAŠA: Na mizi. Pod prtom!

OLGA: Ah, pismo.

MAŠA: Rokovo pismo! Me je klical in vprašal, kaj mislim o njegovem pismu. Rekla sem, da ga še nisem prejela.

MAŠA: In sem stekla domov.

OLGA: Na, tu je!

MAŠA: Da ga nisi odprla?²

OLGA: Jaz?

MAŠA: Da ga nista odprla, kaj?

ANDREJ: Jaz? Član vlade?

MAŠA: (Bere. Bere. Poljubi pismo.)

OLGA: Vse je začelo z Rokovim pismom!

MAŠA: "Ljuba, Maša! Ko si mi tako triumfalno napisala, da se boš poročila s starčkom, ki ga pa zares ljubiš, sem razumel, da to delaš zaradi mene. In da ga ne ljubiš. Povem ti, da sem te jaz ves čas ljubil. Bilo me je sram, da bi te prosil, da mi oprostiš tisti skok čez plot! Zdaj sem zelo osamljen. Ne upam ti pred oči. Naša firma odpira predstavništvo v Rosenheimu na Bavarskem. Tja grem, da vse pozabim. Če pa je, Maša, v tebi še kaj ljubezni... če morda le tistega starčka tako ne ljubiš, me pokliči... Saj poznaš številko mojega GSM! Te ljubim, Rok! P.S.: Če si pozabila? 041 650066!"

Maša išče prenosni telefon... Odtipka številko.

MAŠA: Rok? TE kar takoj kličem. Je najbolj pragmatično. Ljubim te! Vedno sem si želela v Rosenheim! Ja, takoj, Samo da se preoblečem... Kaj? Če rečem ja? Ja, ja, ja! (Steče v sobo.)

Andrej in Olga se gledata? Jo poljubi na lica.

ANDREJ: Ja?

OLGA: Ja!

ANDREJ: Saj, to je najbolj

OLGA: Pragmatično! Kajti družina je osnovna celica družbe!